

שופטים ו

נא

לְיוֹאֵשׁ אָבִי הָעֶזְרִי וְגִדְעוֹן בְּנוֹ חֲבֵט
 חַטִּים בְּנֵת לְהַנִּים מִפְּנֵי מִדְּוִן: יב וַיֵּרָא
 אֵלָיו מִלֶּאֱדָה יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה
 עִמָּךְ גִּבּוֹר הַחַיִּל: יג וַיֹּאמֶר אֵלָיו גִּדְעוֹן
 בִּי אֲדֹנָי וַיֵּשׁ יְהוָה עִמָּנוּ וְלָמָּה מִצָּאתָנוּ
 כָּל־זֹאת וְאֵיךְ כָּל־נַפְלֹאוֹתָיו אֲשֶׁר
 סָפְרוּ־לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא
 מִמִּצְרַיִם הֵעֲלֵנוּ יְהוָה וְעַתָּה נִמְשָׁנוּ יְהוָה
 וַיִּתְּנֵנוּ בְּכַף־מִדְּוִן: יד וַיִּפֶן אֵלָיו יְהוָה

היה חביט חטאים
 מצאתנו מן המצרים יב ואתגלי
 מלאכה דני ואמר
 מימרא דני
 עמד גבור חילא:
 ואמר ליה גידעון
 רבוני ואית
 כמעתא דני כמעתא
 ערענא כל דא
 פרשותיה
 למימר הלא
 ומסרנא

בית ר' שמעון ו' ומסרנא יד ואתפני ליה י' ואמר אויל בחילך דין

רש"י

אשר ספרו לנו אבותינו. פסח היה, אמר לו, אמר הקרני אבא את ההלל ושמעתי שהיה חומר בלחם ישראל ממזרים, ועתה נטשנו, אם לדיקים היו אבותינו, יעשה לנו נזכותם, ואם רשעים היו, כסם שעשה להם נפלאותיו חנם, כן יעשה לנו, ואיה כל נפלאותיו: (יד) ויפן אליו. הקב"ה נעלמו:

מצודת ציון

בגת. מקום דריסת העגבים נקרא גת: להניס. ענין כח: (יג) ב"י. ענין בקשה: מצאתנו. מצא אותנו: נמשנו. עובנו: ואין אם כן תאמר שה' עמי: (יד) ה'. רוצה לומר מלאך ה':

רד"ק

קראוהו כן לבשרו ולחזקו שיגבר וינצח מדין. וכן אמר לך בכחך זה: (יד) ויפן אליו ה':

מדרשי חז"ל

שלמד סגוריא על ישראל. אמר הקב"ה דין הוא שאגלה אני בכבורי עליך, שנאמר ויפן אליו ואמר לו לך בכחך זה, אמר לו הקב"ה יש בך כח ללמד סגוריא על ישראל, בזכותך הם נגאלים, שנאמר והושעת את ישראל. (מדרש ילמדנו). גידעון בן יואש לא היה צדיק ולא בן צדיק, ומשום שאמר טובות על ישראל, אמר לו הקב"ה לך

וַיֹּאמֶר לְךָ בְּכַחךָ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־
יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְּגוֹן הַלֵּא שְׁלַחְתִּיךָ:
טו וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי בְּנֵי אֲדָנִי בְּמַה אוֹשִׁיעַ
אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה אֶלְפִי הִדַּל בְּמִנְשָׁה
וְאֲנֹכִי הַצַּעִיד בְּבֵית אָבִי: טז וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי
יְהוָה בְּנֵי אֱהִי עִמָּךְ וְהִבִּיתָ אֶת־מִדְּגוֹן
כְּאִישׁ אֶחָד: יז וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי אִם־נָא
מִצְאָתִי הֵן בְּעֵינֶיךָ וְעֲשִׂיתָ לִּי אֹת

תרגום יונתן
ותפרוק ית
מידא דמדנא
שלחתך: טו ואמר
בבעו יי במה אש
ית ישראל הלא
ורעיתי ועדא
מנשה ואנא
בבית אפא: טז
ליה יי ארי יהו
בפעדך ותקטול
מדגן פגברא
י ואמר ליה אם

רש"י

בכחך זה. כח הזכות הזה שלמדת סניגוריא על
בני כן דרש רבי מנחמא (שופטים): (טו) הגדה
האלף, הוא האלף הדל בכל אלפי מנשה:

מצודת דוד

בכחך זה. רוצה לומר בכח זה הזכות אשר למדת
סניגוריא על ישראל תוכל להושיעם: הלא
שלחתך. ועשה השליחות: (טו) אלפי האלף שבית אבי נמנה בו הוא הגרוע מכולן, ואנכי הוא
שבבית אבי, ומי ישמע לי ללכת אחרי: (טז) כי אהיה עמך. והכל ישמעו לך: כאיש אחד. רוצה
מהרה ובקלות: (יז) אות. איוה מופת ופלא לדעת אשר אתה מלאך ה' מדבר עמי. כי לא היה
בנבואה וחשב פן אין זה נבואה:

מצודת ציון

(יד) הלא. המלה הזאת יורה על הזיור:

רד"ק

פירוש פנה אליו והלבישהו גבורה, ואמר לו לך
בכחך זה, פירוש בכח שהוסיף לו, על דרך ותהי
על יפתח רוח ה' (לקמן יא כט), שתרגומו רוח
גבורתא מן קדם ה'. ויד ה' היתה אל אליהו (מ"א
יח טו) רוח גבורה מן קדם ה': הלא שלחתך.
המלה הזאת תבא לחזק המצוה, וכן הלא שמעת
בתי (רוח ב טו), הלא צויתך חזק ואמץ (יהושע א
ט): (טו) כי אדוני במה אושיע. לשון חול הוא, כי
עדיין לא ידע גדעון כי מלאך ה' הוא, וכן אמר
לו מתחילה כי אדוני בחיריק הנון, ונקמץ זה מפני
הזקף, ואמר לו לשון רבים כי כן המנהג בזה
המלה, כמו אדניך אדניו וולתי מדבר בעדו, כדי
שלא יתחלף בשם הנכבד. אבל זה לבדו בא בלשון

מדרשי חז"ל

היה מוצא, שהיה הדור דל במצות וכמעשים
שנמצא זכות בגדעון שלימד עליהם זכות מד
עליו המלאך, ויאמר לו לך בכחך זה, בא
בכחך זה וגו'. (זהר ת"א רנד).
(ד) ויאמר לו וגו'. באותו הזמן היו ישראל בצרה,
והיה הקב"ה מבקש אדם שילמד עליהם זכות ולא